

He fet un breu resum de la seva trajectòria. No tinc cap dubte que la figura del doctor Joan Rodes s'engrandirà amb el temps i serà considerat com una de les personalitats majors de la medicina catalana a la segona meitat del segle XX. Tanmateix, la seva absència no sols serà rellevant per a l'Hospital Clínic, per a la Universitat de Barcelona i per a l'IDIBAPS, sinó per a tota la medicina i la ciència catalana.

Text llegit pel senyor Ramon Gomis de Barbarà en el Ple del dia 19 de gener de 2017

Xavier Roselló i Molinari

(3.8.1948 - 10.9.2016)

El 10 de setembre passat ens deixà sobtadament, a l'edat de seixanta-vuit anys, Xavier Roselló i Molinari, qui havia estat membre de la Secció de Ciències i Tecnologia de l'Institut des del febrer de 2005, en l'especialitat de transport dins l'àrea d'enginyeria industrial. La seva sobtada mort ha deixat un dolorós buit en el seu entorn familiar i professional i en el nombrós cercle d'amistats.

En l'entorn familiar, va assumir el paper de fill gran a la mort del seu pare als cinquanta-set anys, quan ell en tenia vint-i-cinc i el petit dels seus cinc germans en tenia onze. Va posar per sobre d'interessos personals el bé de la família, mare i germans més joves, sense que això fos impediment per ser proper, divertit, amic de la gresca, per xerrar de tot, per riure i per compartir tot el que sabia sense ser mai allixonador.

La vida d'en Xavier ha estat marcada per grans passions: passió per les llengües, passió per la seva feina —el món del transport públic—, passió pels viatges i la descoberta del món i, projectada sobre totes elles, la seva gran estimació vers el país.

Entenia les llengües com a interpretacions del món fetes en els diferents llocs, i això l'esperonava a passejar-se per la geografia i conèixer la seva gent. A Catalunya, es delia

per identificar amb precisió les diferents parles locals. La seva afició a l'excursionisme el va portar a descobrir els subtils canvis en la manera de dir les coses, gairebé diria que d'un poble a l'altre. En els darrers trenta anys va procedir a un aprenentatge continuat i sistemàtic del llatí, amb reunions periòdiques amb un grup d'amics i sota el mestratge d'Agustí Espriu. Aquest coneixement li permetia apreciar vincles profunds entre moltes de les llengües europees actuals. Bon coneixedor del francès i l'anglès, havia fet incursions en moltes de les altres. Darrerament s'havia endinsat en l'estudi de l'italià i preveia d'iniciar-se en el de l'àrab. El seu domini del català i el llatí li permeteren el de l'occità, la llengua dels trobadors.

La feina va ser l'altra gran passió seva. Tenia dues titulacions universitàries: la de doctor enginyer industrial per la Universitat Politècnica de Catalunya, i la de llicenciat en ciències econòmiques per la Universitat de Barcelona. L'interès pel transport públic l'havia captivat fins i tot abans d'accedir a la universitat, i la seva tesi doctoral (*Dos algorismes heurístics per al disseny d'una xarxa d'autobusos i llur assignació a les línies*), ja s'hi referia de ple, com també s'hi referí el seu discurs de presentació com a membre de l'Institut (*El procés d'integració tarifària del transport públic a la regió metropolitana de Barcelona*).

El seu perfil professional ha estat molt centrat en l'Administració pública. Després de dirigir durant dos anys el Servei de Planejament i Estudis en la Direcció General de Ports i Transports de la Generalitat de Catalunya, fou director tècnic adjunt de l'Autoritat del Transport Metropolità (ATM). En aquest càrrec participà en les grans línies d'acció desenvolupades pel consorci, tot participant, a més, en les propostes de denominació de les estacions, parades i línies de transport, on vetllà (amb la col·laboració de Josep Moran, director de l'Oficina d'Onomàstica de la Secció Filològica de l'Institut) per la idoneïtat i propietat del nom, així com per la coherència global del sistema. El seu coneixement de llengües el portà a exercir la representació de l'ATM en organismes internacionals i en projectes europeus, circumstància que va fer que col·loquialment se'l conegués, per part dels companys de l'ATM, com a ministre d'Exteriors.

Treballà, també, en altres entitats públiques, com ara la Gerència de Protecció Civil (Mossos d'Esquadra); la Direcció General de Transports de la Generalitat, l'Institut Provincial d'Urbanisme de la Diputació Provincial de Barcelona i, finalment, també participà en la Comissió Gestora de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, on col·laborà en la redacció del Pla d'Ordenació, per al qual desenvolupà models urbanístics de localització residencial i de transport de viatgers.

Feu esporàdicament incursions en l'àmbit de l'empresa privada. Com a cap de la Divisió Industrial d' AIS (Aplicaciones de Inteligencia Artificial), dirigí el desenvolupament

del Sistema Expert d'Ajut a la Programació Esportiva dels Jocs Paralímpics, encomanat pel COOB'92, i, amb l'empresa Advanced Logistics Group, desenvolupà el projecte «Ajut a la programació del transport de viatgers a la demanda», que tenia per objecte la gestió de la demanda de transport de persones amb mobilitat reduïda severa.

Paral·lelament a la seva activitat professional com a enginyer, va mantenir una activitat acadèmica a la Universitat Politècnica de Catalunya com a professor associat en diversos departaments. La llengua no va ser aliena a aquesta activitat acadèmica. Dirigí la tesi doctoral *SONDES: Sistema generador d'alternatives similars ortogràficament o fonèticament a una cadena textual*, i coordinà el programa de doctorat interdisciplinari Formalització del llenguatge natural, que tenia per objecte l'aplicació d'eines estadístiques, lògiques i informàtiques per facilitar el procés automàtic del llenguatge natural.

Dos dies abans de la seva mort el vaig trobar quan sortia del Palau de Pedralbes, on havia assistit a la reunió de la Taula Estratègica Catalana del Corredor Mediterrani, preàmbul de la recent cimera dels governs català i valencià per impulsar aquest corredor. En Xavier estava eufòric, tant pel que s'hi havia debatut com pel fet que era el primer cop que el convocaven com a economista i no com a enginyer industrial (tot i que em va reconèixer que la manera de fer, basada en l'aplicació de l'estadística, era la mateixa per als uns i els altres).

La seva mort prematura li ha impedit, entre moltes altres coses, viure la realització indubtable d'aquest corredor, que haurà estat aconseguit amb l'esforç i l'entusiasme de persones com ell. També li ha impedit viure les darreres passes vers la independència del seu país que tant va estimar. Que descansi en pau.

Text llegit pel senyor Joaquim Agulló i Batlle en el Ple del dia 29 de setembre de 2016